

Ἡ πρὸς ἄλεσιν ἀποστελλομένη εἰς τὸν μύλον ποσότης καρπῶν: *Νὰ πάω θέλει 'ς τὴ χώρα νὰ πάρω μὲν ἄλεσμάτε καρπό. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλεστικό 2.*

ἀλεσματοεργόν τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *ἄλεσμα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εργό.

Μικρὰ ποσότης δημητριακοῦ καρποῦ ἀποστελλομένη εἰς τὸν μύλον πρὸς ἄλεσιν. Πβ. *ἀλέσιμο 2, ἄλεσμα 3, ἀλεστικό 2.*

ἀλεσματοίζω Κρήτ. (Βιάνν. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. *ἄλεσμα*.

Καθαρίζω τὸν σίτον ἢ ἄλλον δημητριακὸν καρπὸν διὰ νὰ ἀλεσθῇ.

ἀλεσματική ἡ, Κρήτ. *ἀλεσματικό* τό, *Λεξ. Περίδ.*

Ἐκ τοῦ οὗς. *ἄλεσμα*.

Ἡ ποσότης τοῦ ἀλεθόμενου σίτου ἢ τοῦ ἀλεύρου, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὡς δικαίωμα ὁ μύλωνος ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. *Ἀλεσματικά, φουρνιάτικα, τοῦ μύλων' ναι ἢ πίττα* (ἐξ ὧλων μόνον ὁ μύλωνος κερδίζει). Συνών. *ἄλεσμα 2 β, ἀλεστική* (ἰδ. *ἀλεστικός 2*), *ἀλεστικό 1*, *διελέστρι, ξάγι.*

ἀλεσμάτισμα τό, Κρήτ. (Βιάνν. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀλεσματοίζω*.

Ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ λοιπὴ προετοιμασία τοῦ μέλλοντος νὰ σταλῇ εἰς τὸν μύλον σίτου ἢ ἄλλου δημητριακοῦ καρποῦ.

ἀλεσματοσάκκι τό, Κρήτ. (Βιάνν. κ. ἀ.)

Ἐκ τῶν οὗς. *ἄλεσμα* καὶ *σακκί*.

Ὁ σάκκος ὁ περιλαμβάνων τὸ ἄλεσμα, ἦτοι τὸν πρὸς ἄλεσιν δημητριακὸν καρπὸν, ἔχων χωρητικότητα συνήθως 60-70 ὀκάδων. Πβ. *ἀλεσματοσακκούλλα*.

ἀλεσματοσακκούλλα ἡ, Κρήτ. (Βιάνν. κ. ἀ.)

Ἐκ τῶν οὗς. *ἄλεσμα* καὶ *σακκούλλα*.

Σάκκος μικρᾶς χωρητικότητος συνήθως 15-20 ὀκάδων περιλαμβάνων τὸν πρὸς ἄλεσιν σίτον. Πβ. *ἀλεσματοσάκκι*.

ἀλεσμός ὁ, ΓΧατζιδ. MNE 1,417. — *Λεξ. Ἡπίτ.*

Τὸ μεσν. οὗς. *ἀλεσμός*.

Τὸ νὰ ἀλέθῃ τις, ἢ ἄλεσις ἐνθ' ἄν.: *Αὐτὸ τὸ κριθάρι εἶναι ξερό καὶ δὲν ἔχει ἀλεσμό* ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἄν. Συνών. *ἀλεσι 1, ἀλέσιμο 1, ἄλεσμα 1.*

ἀλεστής ὁ, Κρήτ. κ. ἀ. — *Λεξ. Λάουνδ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκυκλ. ἀλίστης* Μακεδ. (Γκριντ. κ. ἀ.) *Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. Θηλ. ἀλέστρια* Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀλέθω*. Ἡ λ. καὶ τὸ θηλ. *ἀλέστρια* καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μεταβαίνων εἰς τὸν μύλον διὰ νὰ ἀλέσῃ δημητριακοὺς καρποὺς ἐνθ' ἄν.: *Κτάει οὐ ἀλίστης κι 'ς τοὺν ἄλλον τοῦ μύλου, γλέπ' πάλ' σπανὸ μύλων' (ἐκ παραμυθ.)* Γκριντ. Συνών. *ἀπαλέτης*. 2) Μύλωνος *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.*

ἀλεστικό τό, *ἀλεστικόν* Ρόδ. κ. ἀ. *ἀλεστικό* σύνηθ. *ἀλίστ'κὸ* βόρ. ἰδιώμ. *ἀλίσκὸ* Λέσβ. Μόνον πληθ. *ἀλεστικά* Πόντ. (Κερασ.) *ἀλίστ'κὰ* Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Λέσβ. *Στερελλ. ἀλ'στ'κὰ* Ἡπ. *ἀλέστικα* Πόντ. (Σάντ.) *ἄλεστικά* Σύμ.

Τὸ μεσν. οὗς. *ἀλεστικόν*. Πβ. Πρόδρομ. 2,37 (ἐκδ. Pernot - Hesseling) «ἀλεστικά, φουρνιάτικα, βαλανικά σαπούνια».

1) Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μύλωνος διὰ τὴν ἄλεσιν ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. *Ἐμπάτε, σκύλλοι, ἀλέστε κι ἀλεστικά μὴ δώστε* (ἐπὶ τοῦ κακῶς τὰ τοῦ ἰδίου οἴκου διοικοῦντος καὶ παραδίδοντος αὐτὰ ὡς λείαν εἰς τοὺς καταχραστὰς καὶ ἄρπαγας, ὡς ἐὰν ἤθελεν ἐπιτρέψει ὁ μύλωνος εἰς τοὺς κύνας, οἱ ὅποιοι ἄλλως εἶναι ἐπιζήμιοι εἰς τοὺς μύλους κατατρώγοντες μετὰ λαιμαργίας τὰ ἄλευρα, ὅχι μόνον νὰ εἰσέλθουν ἐλευθέρως εἰς τὸν μύλον, ἀλλὰ καὶ δωρεὰν νὰ ἀλέσουν, γενικώτερον δὲ ἐπὶ πάσης οἰκογενειακῆς ἢ κοινωνικῆς ἀταξίας) πολλαχ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀλεσματική*. 2) Ἡ πρὸς ἄλεσιν ἐτοιμαζομένη ποσότης τοῦ δημητριακοῦ καρποῦ ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 83: *Γιόμωσ' τὰ σακκιά ἀλεστικό ἀποβραδὺς νὰ ξεκινήσω πρὶν μὲ πάρ' ἢ αὐγῇ.* Συνών. *ἀλέσιμο 2, ἄλεσμα 3, *ἀλεσματέα, ἀλετό.*

ἀλεστικός ἐπίθ. *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. ἀλεστική* ἡ, Βιθυν. κ. ἀ. *ἀλίστ'κὴ* Μακεδ. *ἀλίστ'κὴ* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *ἀλίσκὴ* Ἰμβρ. Μακεδ. (Πάγγ.) Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *ἀλεστής*.

1) Ὁ πρὸς ἄλεσιν χρήσιμος *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ.*: *Ἀλεστικὴ μηχανή*. 2) Οὗς, ἡ ἀμοιβή, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ μύλωνος εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος δημητριακοῦ καρποῦ διὰ τὴν ἄλεσιν Βιθυν. Μακεδ. (Πάγγ. Χαλκιδ. κ. ἀ.) Σαμοθρ. κ. ἀ.: *Μᾶς πῆρι ἢ μ'λουνᾶς τρεῖς οὐκάδεις ἀλίσκὴ Ἰμβρ.* || Παροιμ. *Ἐμπάτε, σκύλλοι, ἀλέστε καὶ ἀλεστικές μὴ δίνετε* (περὶ τῆς σημ. ἰδ. *ἀλεστικό 1*) Βιθυν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀλεσματική*.

ἀλεστός ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀλέθω*. Πβ. Θησαυρ. ἐν λ. *ἀλεστή*.

Ἀλεσμένος ἐνθ' ἄν.: *Ἀλεστόν καβέν* (καφὲς ἀλεσμένος διὰ τοῦ μύλου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν *κοπανιστόν*) Χαλδ.

ἀλετήρι τό, Καπ. (Μιστ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. *ἀροτήρ* = ὁ ἄρῶν, ὁ ὀργάνων, ἀντὶ *ἀροτήρι* τραπέντος τοῦ ο εἰς ε παρὰ τὸ ρ καὶ κατόπιν δι' ἀνομ. τραπέντος καὶ τοῦ ρ εἰς λ.

Ἀροτρον: Ἄσμ.

Εἶν' καὶ τ' ἀλετήρι τοῦ Χριστοῦ ἢ βουτημένο,

εἶν' τὰ ζευγολίτια τ' οἶαν ἄκλωστα μετὰξια

(τὸ ἀκατανόητον Χριστὸ ἢ βουτημένο πιθανῶς ἀντὶ τοῦ χρυσαφοβουτημένο). Συνών. *ἀλέτι 2, ἀλέτρη, ἀλέτρι 1, ἀλετρο 1.*

ἀλέτι τό, Πόντ. (Ὁφ.) *ἀλέτ'* Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *alet* = ἐργαλεῖον.

1) Ἐργαλεῖον οἰουδήποτε τεχνίτου, κτίστου, ξυλουργοῦ, σιδηρουργοῦ κττ. Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.): *Ἐφορτώθεν τ' ἀλέτ' τ' καὶ πάει 'ς σὴν κάμασιν* (ἐφορτώθη τὰ ἐργαλεῖα τοῦ καὶ πηγαίνει εἰς τὴν ἐργασίαν) Χαλδ. *Ἐφερε*

